

TRẦN YẾN MAI

MODULE MN

29

**HƯỚNG DẪN BẢO QUẢN,
SỬA CHỮA MỘT SỐ THIẾT BỊ,
ĐỒ DÙNG GIÁO DỤC
VÀ DẠY HỌC ĐƠN GIẢN**

A. GIỚI THIỆU TỔNG QUAN

TBDH hay TBGD, phương tiện dạy học,... là một trong những điều kiện quan trọng nhất để thực hiện nội dung giáo dục, giáo dục và phát triển HS trong quá trình dạy – học.

Cũng như các ngành học khác, đối với ngành học mẫu giáo, TBDHMN giữ vai trò đặc biệt quan trọng ở trường mầm non, vì nó vừa là nguồn tri thức, vừa là phương tiện truyền tải thông tin trong quá trình dạy học.

Trong trường mầm non, việc quản lý CSVC – TBDH của nhà trường là một trong những nội dung quản lý của người hiệu trưởng. Công tác quản lý TBDH của nhà trường thường tập trung vào ba mục tiêu:

- Tổ chức xây dựng, phát triển hệ thống TBDH đáp ứng các yêu cầu của quá trình dạy học – giáo dục.
- Tổ chức sử dụng TBDH có hiệu quả vào quá trình dạy học – giáo dục.
- Tổ chức bảo quản hệ thống TBDH trường học để sử dụng lâu dài.

Các mục tiêu này có quan hệ mật thiết với nhau, trong đó mục tiêu Tổ chức bảo quản hệ thống TBDH trường mầm non là mục tiêu quan trọng nhất của công tác thiết bị nhà trường, bởi TBDH nếu không được bảo quản tốt, cất giữ cẩn thận thì chỉ sử dụng được một vài lần, hoặc mất mát thất lạc. Mặt khác, nếu không biết bảo quản TBDH hoặc bảo quản TBDH kém hiệu quả thì sẽ gây nên sự lãng phí về tiền bạc, về công sức của GV rất lớn và không nâng cao được chất lượng dạy học.

TBDH được trang bị từ mọi nguồn đều là tài sản của nhà trường và GV, do đó tất cả mọi người đều phải có trách nhiệm giữ gìn và bảo vệ những tài sản đó.

Module này sẽ hướng dẫn cho GV mầm non cách bảo quản một số thiết bị, đồ dùng giáo dục và dạy học đơn giản để phục vụ các hoạt động giáo dục cho trẻ mầm non.

Qua module này, GV không những phát huy được kĩ năng bảo quản TBDH mà còn trở thành một người GV năng động, sáng tạo, biết kết hợp khéo léo các loại hình TBDH phục vụ công tác giảng dạy của mình.

Module được giảng dạy và học tập trong 15 tiết (trong đó có 10 tiết tự học và 5 tiết học tập trung trên lớp). Để học tốt nội dung module này, GV cần phải có hiểu biết cơ bản về TBGD trong dạy học và kĩ năng bảo quản một số TBGD đơn giản trong trường mầm non.

B. MỤC TIÊU

I. MỤC TIÊU CHUNG

Cung cấp cho GV mầm non kĩ năng bảo quản một số thiết bị, đồ dùng giáo dục và dạy học đơn giản, đồng thời xác định được vai trò của ĐDDH, ĐCTT đối với sự phát triển của trẻ mầm non.

II. MỤC TIÊU CỤ THỂ

1. Về kiến thức

- + Nắm được khái niệm về TBDH, TBDHMN là gì? Nêu được các loại hình TBDHMN và vai trò của chúng đối với sự phát triển toàn diện của trẻ.
- + Giải thích được vị trí, vai trò của việc bảo quản một số thiết bị, đồ dùng giáo dục và dạy học đơn giản.
- + Nêu được một số yêu cầu về CSVC nhằm bảo quản hệ thống TBDH trường học.

2. Về kĩ năng: Biết cách sửa chữa bảo quản các TBGD đơn giản phù hợp với điều kiện lớp mình.

3. Về thái độ: Tham gia tích cực thực hành sửa chữa bảo quản các TBGD đơn giản để phục vụ các hoạt động giáo dục cho trẻ mầm non.

C. NỘI DUNG

Nội dung 1

KHÁI NIỆM THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ THIẾT BỊ DẠY HỌC MẦM NON (2 tiết)

Bạn đã nghiên cứu module MN 28: *Hướng dẫn sử dụng các TBGD theo danh mục TBDH tối thiểu*. Hãy nhớ lại và viết ra để trả lời các câu hỏi sau đây:

Câu hỏi 1: TBDH là gì ?

Câu hỏi 2: TBDH GDMN là gì?

Câu hỏi 3: Có các loại TBDH GDMN nào?

Bạn đối chiếu với những thông tin dưới đây để hoàn thiện câu trả lời.

THÔNG TIN PHẢN HỒI

(Xem thông tin phản hồi nội dung 2 từ trang 17 đến trang 21, Module MN28)

Nội dung 2

VAI TRÒ CỦA ĐỒ DÙNG, ĐỒ CHƠI, THIẾT BỊ DẠY HỌC
TỐI THIỂU DÙNG CHO GIÁO DỤC MẦM NON
TRONG SỰ PHÁT TRIỂN TOÀN DIỆN TRẺ MẦM NON (2 tiết)

Hãy viết ra vai trò của ĐDDC, TBDH dùng cho GDMN trong sự phát triển toàn diện trẻ mầm non (đã nghiên cứu ở Module MN 28) để trả lời câu hỏi sau:

Câu hỏi: Hãy nêu vai trò của ĐDDC, TBDH tối thiểu dùng cho GDMN trong sự phát triển toàn diện trẻ mầm non.

- Phát triển trí tuệ:

- Phát triển đạo đức, thẩm mỹ:

- Phát triển thể chất:

- Hình thành kĩ năng lao động:

- Phát triển tình cảm và giao tiếp xã hội:

- Khám phá khoa học:

- Hoạt động vui chơi:

Bạn hãy đối chiếu những điều vừa viết ra với những thông tin dưới đây để hoàn thiện nội dung trả lời câu hỏi:

THÔNG TIN PHẢN HỒI

(Xem thông tin phản hồi nội dung 3 từ trang 23 đến trang 26, Module MN28)

Nội dung 3

MỘT SỐ YÊU CẦU VỀ CƠ SỞ VẬT CHẤT NHẪM BẢO QUẢN
HỆ THỐNG THIẾT BỊ DẠY HỌC TRƯỜNG MẦM NON (1 tiết)

Bạn đã từng sử dụng CSVC, TBDH trong GDMN, hãy trả lời câu hỏi dưới đây:

Câu hỏi: Hãy nêu một số yêu cầu về CSVC nhằm bảo quản hệ thống TBDH trường mầm non.

– Về CSVC:

– Về hồ sơ, sổ sách:

– Về bố trí, sắp xếp, bảo quản:

Hãy đối chiếu với những thông tin dưới đây để tự hoàn thiện nội dung câu trả lời của bạn.

THÔNG TIN PHẢN HỒI [13]

Một số yêu cầu về CSVC nhằm bảo quản hệ thống TBDH trường học

1. Một số yêu cầu về CSVC

- Yêu cầu không gian
 - + Có không gian sạch, khô ráo và thoáng.
 - + Đảm bảo không gian để sắp xếp, bảo quản TBDH.
 - + Có không gian cho GV chuẩn bị ĐDDH trước khi tiến hành dạy học.
 - + Có không gian để có thể tiến hành sửa chữa nhỏ các TBDH.
- Các yêu cầu về cơ sở hạ tầng
 - + Có hệ thống điện đầy đủ, hợp lí và an toàn.
 - + Có hệ thống bàn ghế cho GV chuẩn bị thiết bị.
 - + Có hệ thống tủ, giá để đựng các thiết bị.
 - + Có các thiết bị phòng chống cháy nổ.
 - + Có tủ thuốc sơ cứu.
- 2. Yêu cầu về hồ sơ, sổ sách: Các loại sổ sách theo dõi TBDH phải thể hiện rõ hoạt động
 - + Sổ nhập trang bị TBDH (lưu trữ nhiều năm, theo dõi thiết bị đã có, mới nhập, bổ sung từng năm). Các hoá đơn chứng từ mua TBDH hoặc giấy giao nhận (đối với TBDH cấp phát).
 - + Sổ theo dõi sử dụng, bảo quản.
 - + Sổ theo dõi TBDH tự làm.
 - + Sổ theo dõi kinh phí hỗ trợ các hoạt động thiết bị.
 - + Kế hoạch thiết bị.
 - + Hồ sơ lưu về thiết bị.
- 3. Bố trí, sắp xếp, bảo quản thiết bị
 - + Với những trường chỉ có một phòng để bảo quản thiết bị của tất cả các hoạt động, thì GV cần phân chia không gian riêng biệt để bố trí thiết bị cho các hoạt động phù hợp.

- + Những trường có phòng học bộ môn hoặc phòng thực hành (phòng tạo hình; phòng múa,...) thì sẽ sắp xếp bảo quản thiết bị trong phòng kho. Cũng có thể bố trí sắp xếp một lượng thiết bị ở trong các tủ bên phòng thực hành hoặc phòng học.
- + GV nắm vững các quy tắc về an toàn trong bảo quản và sử dụng thiết bị: An toàn điện, an toàn thính giác, an toàn thị giác,...
- + Bảo quản các thiết bị đúng cách nhằm kéo dài tuổi thọ của thiết bị.
- + Thường xuyên kiểm tra thiết bị, lập kế hoạch bảo quản, bảo dưỡng và bảo trì thiết bị.
- + Sắp xếp thiết bị theo loại hình thiết bị: khu vực tranh ảnh, mô hình, dụng cụ.
- + Sắp xếp các thiết bị theo từng lớp học.
- + Sắp xếp các thiết bị theo vật liệu: không để chung đồ thủy tinh với các đồ kim loại,...
- + Cần ghi kí hiệu và tên các TBDH để dễ tìm trong khi sử dụng, thuận tiện cho việc kiểm kê tài sản.

Nội dung 4

Ý NGHĨA, VAI TRÒ CỦA VIỆC BẢO QUẢN THIẾT BỊ,
ĐỒ DÙNG GIÁO DỤC VÀ DẠY HỌC (1 tiết)

Bạn hãy suy nghĩ, trả lời các câu hỏi sau:

Câu hỏi 1: Hãy nêu khái niệm về bảo quản.

Câu hỏi 2: Hãy nêu ý nghĩa và vai trò của việc bảo quản thiết bị, ĐDDH và giáo dục?

- Về tuổi thọ của TBDH:

- Trách nhiệm của người quản lý TBDH:
- Nâng cao năng lực sử dụng TBDH của GV:
- Phòng chống, ngăn ngừa tai nạn, thương tích cho cô và trẻ:

Bạn hãy đối chiếu nội dung câu trả lời của bạn với những thông tin dưới đây để tự điều chỉnh kiến thức của mình.

THÔNG TIN PHẢN HỒI

4.1. Khái niệm bảo quản

Khái niệm bảo quản: “Bảo quản là giữ gìn, trông nom để khỏi hư hỏng, hao hụt: bảo quản máy móc; bảo quản hồ sơ”, (*Đại Từ điển tiếng Việt, Nguyễn Như Ý (chủ biên), NXB Văn hoá Thông tin*).

4.2. Ý nghĩa, vai trò của việc bảo quản đồ dùng đồ chơi, thiết bị dạy học

Hiện nay chúng ta đang tiến hành đổi mới giáo dục một cách toàn diện, từ đổi mới mục tiêu, chương trình đến sách giáo khoa. Trọng tâm của đổi mới giáo dục lần này là đổi mới PPDH. Theo đó, các hình thức dạy học mới, các phương pháp dạy học tích cực xuất hiện ngày càng nhiều. Chưa

bao giờ các hình thức dạy học lại được sử dụng đa dạng như hiện nay, cũng chưa bao giờ nhu cầu về TBDH lại được đòi hỏi bức thiết như lúc này. TBDH là một phương tiện góp phần quan trọng giúp người GV tiến hành đổi mới phương pháp dạy học một cách triệt để, nhưng nó phải được tổ chức bảo quản một cách khoa học nhờ đội ngũ GV vừa có kiến thức, vừa có kĩ năng về lĩnh vực này.

Bảo quản thiết bị đồ dùng giáo dục và dạy học đúng cách, đúng yêu cầu sư phạm mang lại nhiều lợi ích to lớn cả về mặt vật chất, kinh tế và giáo dục. Cụ thể:

1. Giúp kéo dài tuổi thọ của TBDH
 - Điều này cũng đồng nghĩa TBDH được sử dụng nhiều lần, triệt để, giúp cho giờ dạy sinh động. Đối với mầm non, TBDH giống như một cuốn sách giáo khoa đa dạng và phong phú, chính vì vậy nó đảm bảo chất lượng giáo dục.
 - Tiết kiệm được nguồn kinh phí đáng kể để nhà trường có thể mua sắm thêm được nhiều CSVC khác.
 - Việc kéo dài tuổi thọ của TBDH sẽ tiết kiệm được sức lao động của GV nhất là đối với GV mầm non, bởi quỹ thời gian của các cô rất eo hẹp, cô giáo luôn bận rộn với trẻ cả ngày, trẻ nhỏ lại hiếu động hay leo trèo nghịch ngợm, nên GV phải luôn tay, nhanh mắt bao quát trông coi trẻ. Chính vì vậy để làm ĐDDC phục vụ cho giờ học, các cô phải tranh thủ vào các giờ nghỉ trưa, hoặc làm tại nhà nên rất vất vả và khó đảm bảo sức khoẻ để làm việc.
2. Nâng cao tinh thần trách nhiệm của người quản lí thiết bị
 - Để đảm bảo TBDH được sử dụng triệt để, trang bị đúng đối tượng tránh lãng phí. Các cấp quản lí, cũng như Ban Giám hiệu nhà trường phải có kế hoạch mua sắm trang bị ĐDDC cho trường, cho các lớp ở các lứa tuổi khác nhau, phù hợp với chương trình, quy định hiện hành. Các ĐDDC cho trẻ sử dụng phải có chất lượng tốt, đẹp, hấp dẫn trẻ, và có thể tận dụng sử dụng được ở nhiều các hoạt động khác nhau, đảm bảo có mục đích sử dụng. Thường xuyên đôn đốc, kiểm tra chương trình dạy của GV, giờ nào việc nấy sẽ tránh được tình trạng dạy chay, học chay. Nâng cao nhận thức cho GV về việc bảo quản ĐDDC, đồng thời có những quy chế, những điều lệ rõ ràng bắt buộc GV phải có trách nhiệm khi làm hỏng